

SODANKYLÄN KUNTA

TARKASTUSLAUTAKUNNAN

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2023

SODANKYLÄ 

Kunnanvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Sisällys

1	Yleistä.....	3
2	Tarkastuslautakunnan työskentely ja tilintarkastus.....	4
1.1.	Tarkastuslautakunnan vuoden 2023 painopistealueet ja kokoustyöskentely.....	4
1.2.	Vuoden 2023 arvioinnin painopistealueet.....	4
1.3.	Tarkastuslautakunnan tehtävä.....	4
2.	Tuloskehitys ja talousarvion toteutuminen.....	5
3.	Tase.....	7
4.	Henkilöstö.....	7
5.	Talousarviossa asetettuja tavoitteita vuodelle 2023.....	8
5.1.	Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta.....	8
5.2.	Kunnanhallitus.....	9
5.3.	Vastuualuekohtaiset kehittämistavoitteiden toteutumiseen liittyvät havainnot.....	10
5.4.	Sivistyslautakunta.....	10
5.4.1	Sivistyspalvelut.....	10
5.4.2	Koulutus.....	11
5.4.3	Vapaa-ajanpalvelut.....	11
5.4.4	Liikuntapalvelut.....	11
5.4.5	Nuorisopalvelut.....	11
5.4.6	Etsivä Nuorisotyö.....	11
5.4.7	Työpaja.....	12
5.4.8	Kulttuuripalvelut.....	12
5.4.9	Kotiseutumuseo.....	12
5.4.10	Sompion kirjasto.....	12
5.4.11	Varhaiskasvatus.....	13
5.5.	Tekninen toimi.....	13
5.5.1	Yhdyskuntatekniikka.....	13
5.5.2	Tilapalvelu.....	14
5.5.3	Rakennusvalvonta.....	14
5.5.4	Ympäristönsuojelu.....	14
5.5.5	Ympäristöterveydenhuolto.....	15
5.5.6	Vuotson kouluhanke.....	15
6.	Konserniyhtiöt.....	18
6.1.	Asentopuulaaki Oy.....	18
6.2.	Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy.....	18
6.3.	Tähtikuitu Oy Sodankylä.....	19
6.4.	Tähtikunta Oy.....	19
7.	Tarkastuslautakunnan esitykset ja yhteenveto.....	20
8.	Tilintarkastuskertomus.....	20
9.	Allekirjoitukset.....	21

1 Yleistä

Kuntalaki 121 § Tarkastuslautakunnan tehtävät:

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

1. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
2. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
5. valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa
6. ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
7. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä
8. arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

1. Sodankylän kunnan tarkastuslautakunnan jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet valtuustokaudella 2021–2025:

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Satu Honkonen, puheenjohtaja	Jyrki Manninen
Tuomas Moberg, varapuheenjohtaja	Anna-Tytti Sulisalo
Annukka Jarva	Marja Kuusela
Tuure Neitola	Heikki Lakkala
Veikko Virtanen	Kristina Malova

Tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajana toiminut Tuomas Moberg on hakenut eroa Sodankylän kunnan tarkastuslautakunnan jäsenyydestä 30.5.2022. Valtuusto myösi eron tarkastuslautakunnan jäsenyydestä 16.6.2022 § 44 sekä valitsi uudeksi tarkastuslautakunnan puheenjohtajaksi Sari Aikion.

Tarkastuslautakunnan varajäsenenä toiminut Heikki Lakkala on jättänyt eropyynnön tarkastuslautakunnan varajäsenyydestä 23.6.2022. Valtuusto myösi eron 25.8.2022 § 67 sekä valitsi jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi varajäseneksi Olavi Laukkasen.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano jäljellä olevaksi toimikaudeksi on seuraava:

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Satu Honkonen, puheenjohtaja	Jyrki Manninen
Sari Aikio, varapuheenjohtaja	Anna-Tytti Sulisalo
Annukka Jarva	Marja Kuusela
Tuure Neitola	Olavi Laukkanen
Veikko Virtanen	Kristiina Malova

2 Tarkastuslautakunnan työskentely ja tilintarkastus

Tilintarkastajana toimii KPMG Oy Ab ja päävastuullisena tilintarkastajana JHT, KHT Juha Väärälä. Tilintarkastaja on raportoinut tarkastuslautakunnalle havainnoistaan väliraporttien muodossa sekä yhteenvetoraportissa.

1.1. Tarkastuslautakunnan vuoden 2023 painopistealueet ja kokoustyöskentely

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2023 aikana 9 (2022: 9) kertaa. Lautakunta on käsitellyt kokouksissaan yhteensä 80 (2022: 76) asiakohtaa. Tarkastuslautakunnan työskentely tilikaudella on edennyt laaditun tarkastussuunnitelman mukaisesti.

1.2. Vuoden 2023 arvioinnin painopistealueet

Tarkastuslautakunta on laatinut arviointisuunnitelman kaudelle 2023. Tilikauden 2023 painopistealueena tarkastuslautakunnalla on ollut ympäristöterveydenhuolto- ja ympäristöjaosto. Vuonna 2022 painopistealueena oli perusturvan toimialan alainen toiminta.

Näiden yhteydessä on arvioitu myös muiden toimialojen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista.

1.3. Tarkastuslautakunnan tehtävä

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida valtuuston asettamisen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista. Tarkastuslautakunnan mielestä on tärkeää, että tarkastuslautakunta tukee toiminnallaan valtuuston asettamien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista, tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Tarkastuslautakunnan tehtävänä ei nyky muodossaan ole pelkästään tavoitteiden toteutumisen arviointi.

Kokouksissa kuultavina olleet henkilöt:

- Tekninen johtaja Matias Yliriesto
- Kunnanjohtaja Jari Rantapelkonen
- Talous- ja hallintojohtaja Kalle Pyykkö
- Kehitysjohtaja Ari Pesonen
- Tähtikunta Oy toimitusjohtaja Timo Lohi
- Asentopuulaaki Oy toimitusjohtaja Juho Tepsa
- Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Antti Palomaa
- Ympäristöpäällikkö Teresa Ojala

Tarkastuslautakunta ei ole suorittanut toiminnassaan erityisiä tarkastuskäyntejä, vaan työskentely on tapahtunut kokousmenettelynä kunnanvirastolla.

Käsiteltäviä asiakirjoja ovat olleet muun muassa:

- Toimielinten pöytäkirjat
- Tilintarkastajan tarkastussuunnitelma
- Tilintarkastajan väliraportit sekä yhteenvetoraportti
- Tilinpäätös ja toimintakertomus 2022
- Vuoden 2022 arviointikertomukseen saadut vastineet
- Sidonnaisuusilmoitukset

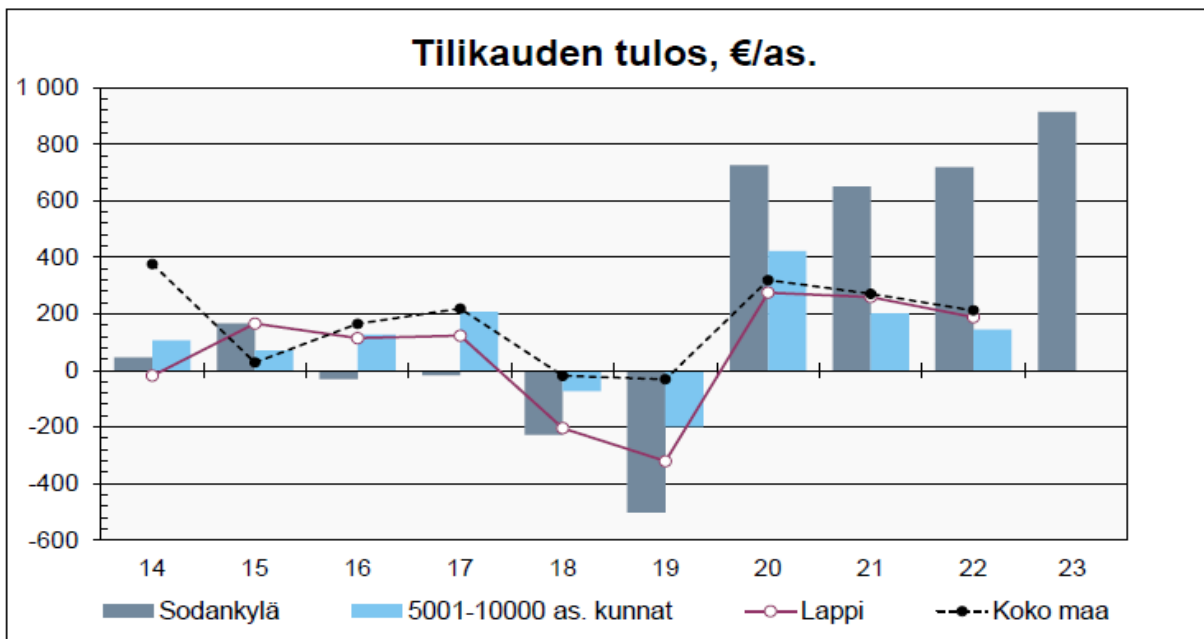
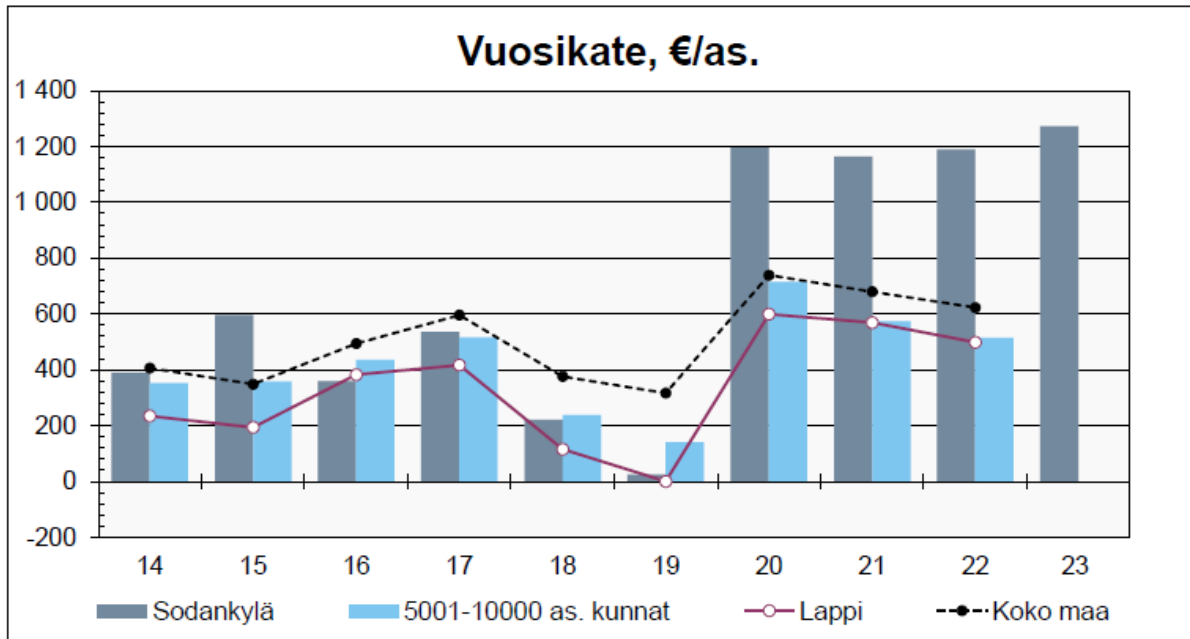
2. Tuloskehitys ja talousarvion toteutuminen

Ulkoinen tuloslaskelma (t€)	2023	2022	Muutettu TA 2023	Tot. %
Toimintatuotot	8 321	13 413	7 301	114,0 %
Henkilöstökulut	-16 704	-37 278	-17 515	95,4 %
Palvelujen ostot	-10 065	-28 130	-9 873	101,9 %
Muut toimintakulut	-7 380	-11 813	-7 769	95,0 %
Toimintakulut yhteensä	-34 149	-77 221	-35 157	97,1 %
TOIMINTAKATE	-25 828	-63 808	-27 856	92,7 %
Verotulot	29 054	43 469	28 900	100,5 %
Valtionosuudet	2 505	27 283	2 372	105,6 %
Rahoitustuotot ja -kulut	4 617	2 733	2 897	159,4 %
VUOSIKATE	10 347	9 678	6 313	163,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-2 911	-3 835	-3 500	83,2 %
TILIKAUDEN TULOS	7 436	5 842	2 813	264,3 %
Poistoeron ja rahastojen muutokset	-688	-932	-200	344,0 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	6 748	4 910	2 613	258,2 %

Tilikauden toimintatuotot laskivat 5,1 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Talousarviosta toimintatuotot ylittyivät 1,0 milj. euroa toteuman ollessa 114,0 %. Toimintakulut yhteensä laskivat 43,0 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Talousarvioon verrattuna toimintakulut alittivat talousarvion toteuman ollessa 97,1 %.

Toimintakatteeksi muodostui noin 26 milj. euroa talousarvion toteuman ollessa 92,7 %. Vuosikate kasvoi vertailuvuodesta 669 tuhatta euroa ja riitti kattamaan tilikauden poistot. Tilikauden ylijäämä 6,7 milj. euroa on toteutunut huomattavasti budjetoitua suurempana talousarvion ollessa ylijäämäinen 2,6 milj. euroa.

Alla olevat taulukot kuvaavat Sodankylän kunnan, Lapin sekä koko maan tilikauden tuloksen sekä vuosikatteen kehitystä vuosina 2014–2023



Tarkastuslautakunnan huomiot:

Vuosi 2023 oli vahva tilikauden ylijäämän ollessa yli 6,7 milj. euroa ja uutta velkaa ei nostettu lainkaan. Vuosikatteen kehitys seurasi ylijäämän kehitystä. Vuosikatteen määräksi muodostui yli 10,3 milj. euroa (2022: 9,7 milj. euroa).

Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion reilulla miljoonalla eurolla. Sosiaali- ja terveystalouden toimintakulut vuoden 2022 tilinpäätöksessä oli 43,3 milj. euroa, 56,1 % kunnan toimintakuluista.

Kunnan verotulot yhteensä olivat 29,0 milj. euroa (2022: 43,5 milj. euroa), jossa oli laskua – 14,4 milj. euroa. Vuoden 2023 alussa maksetut verohännät koostuvat kunnallisveroista sekä yhteisöverosta. Vaikutus on ollut

n. 2,0 milj. euroa. Kunnan tuloverotilitykset olivat 15,6 milj. euroa. Sote-siirtymään liittyen kunnan tuloverokertymä vähentyi 2,4 miljoonalla eurolla. Kiinteistöveroja kertyi 8,4 milj. euroa ja yhteisöveroja valtio tilitti 4,8 milj. euroa. Kiinteistöverojen osuus kunnan tuloveroista on 29 %.

Kunnan maksuvalmius piteni 42 päivällä edellisvuoteen nähden ja oli vuoden vaihteessa 84 päivää.

Tarkastuslautakunta toteaa kirjanpidollisen ylijäämän, 6,7 milj. euroa, erittäin positiiviseksi asiaksi.

3. Tase

Tarkastuslautakunnan huomiot:

Vuonna 2023 investoinnit (bruttomenot) olivat 5,2 milj. euroa. Vuonna 2022 investointimenot olivat 4,3 milj. euroa. Euromäärältään (netto) suurimmat investointikohteet olivat mm. Kitisenrannan katon peruskorjaus, Luosto, Kantapäävaara sekä urheilupuiston yleisurheilupaikkojen heittopaikkojen ja tekonurmen uusiminen. Jalkapallokentän saneeraamiseen kunta sai Opetus- ja kulttuuriministeriöltä avustusta 215 tuhatta euroa. Vasantien rivitalot luovutettiin Asentopuulaaki Oy:lle.

Yhteenvetona rahoituslaskelmasta ja sen tunnusluvuista todetaan, että investoinnit vuonna 2023 oli 0,9 milj. euroa suuremmat kuin edellisvuotena.

Investointien tulorahoitus- % ja lainanhoitokate paranivat. Tulorahoitus riitti kattamaan investointeja sekä lainojen hoitoon. Kunnan maksuvalmius piteni 42 päivällä edellisvuoteen nähden.

Sodankylän kunnan oma pääoma on noin 51,8 milj. euroa (44,2 milj. euroa). Kunnan lainamäärä on pienentynyt tilikaudella 2,5 milj. euroa ja velan kokonaismäärä tilinpäätöshetkellä on 22,4 milj. euroa (25 milj. euroa).

Sodankylän kunnalla on vuoden lopussa asukaskohtaista velkaa 2.753 euroa. Velkamäärä on kehittynyt seuraavasti: 2022: 3.059 euroa / asukas, 2021: 2.932 euroa / asukas. 2020: 3.981 euroa / asukas, 2019: 4.060 euroa / asukas ja 2018: 3.613 euroa / asukas.

Omavaraisuusasteella mitattuna kunta saavutti 50 %:n omavaraisuusasteen. Yleisesti ottaen hyvänä omavaraisuusasteen tasona voidaan pitää 70 %. Alle 50 %:n omavaraisuusaste tarkoittaa merkittävää velkarasitetta. Kunnan omavaraisuusaste on 66,3 % (2022: 56,5 %, 2021: 54,4 € ja 2020: 44,1 %).

Konsernin omavaraisuusaste on pysynyt aiemmin kunnan vastaavia lukuja matalampana vertailuperiodin jokaisena vuotena. Tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n omavaraisuusastetta, joka saavutettiin vuoden 2023 aikana. Vuoden 2023 lopussa konserninomavaraisuusaste oli 64,1 % ja lainakanta per asukas 4.721 euroa. Vuonna 2022 vastaavat tiedot olivat 6.535 euroa ja 52,5 %.

Kuntakonsernin tilikauden ylijäämä oli yhteensä 7,2 milj. euroa. Konsernitilinpäätöksen valmistuminen on viivästyttänyt tilinpäätöksen lopullista valmistumista määräajassa.

4. Henkilöstö

Sodankylän kunnan palveluksessa oli vuoden 2023 lopussa 325 henkilöä, joka on 427 henkilöä vähemmän kuin vuoden 2022 viimeisenä päivänä (752 hlö).

Sodankylän kunnassa toteutui vuonna 2023 yhteensä 307 henkilötyövuotta, joka on noin 392 henkilötyövuoden verran vähemmän kuin vuonna 2022.

Alla oleva taulukko kuvaa henkilötyövuosien määrän jakaantumisen toimialoittain:

Toimiala	Toteutuneet htv 2022	Toteutuneet htv 2023	Muutos	Muutos %
Elinvoimapalvelut	6,5	7,7	1,2	17,7 %
Talous- ja hallintopalvelut	21,2	10,9	-10,3	-48,5 %

Perusturvapalvelut	343,6	0	-343,6	100 %
Sivistyspalvelut	221,8	227,4	5,6	2,5 %
Tekniset palvelut	106	61	-45	-42,5 %
yhteensä	699,1	307	-392,1	-56,1 %

Kunnan henkilökunnalla oli vuonna 2023 yhteensä 5 703 sairauspoissaolopäivää, joka on 12 426 päivää vähemmän kuin edellisvuonna. Keskimäärin sairauspoissaolopäiviä oli 17,55 teoreettista henkilötyövuotta kohden. Sairauspoissaolojen määrä on laskenut merkittävästi, joka selittyy sosiaali- ja terveystalouden henkilöstön siirtymisestä hyvinvointialueelle, lomituspalvelun henkilöstön siirryttyä Muhoksen kunnan palvelukseen sekä ruokapalveluiden henkilöstön siirryttyä Pohjois-Lapin Ruoka Oyn palvelukseen. Sodankylän kuntaan tulee TE-keskusmuutoksen johdosta siirtymään 30 uutta henkilöä.

Tarkastuslautakunta kysyy mitkä toimenpiteet ovat vaikuttaneet sairauspoissaolojen vähentymiseen? Millä toimenpiteillä sairauspoissaolojen lukumäärä voisi edelleen vähentyä?

5. Talousarviossa asetettuja tavoitteita vuodelle 2023

5.1. Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta

Kulttuuripalvelujen isot tapahtuma-avustuksissa oli käytössä avustustoiminnan yhtenäiset periaatteet. Avustustoiminnan neuvottelumenettelystä oli luovuttu ja avustusten myöntämisestä päätettiin, ja päätetään jatkossa hakemusten perusteella.

Käyttösuunnitelmassa 2023 rahaa oli toiminta- ja tapahtuma-avustuksina isoille tapahtumille 190 tuhatta euroa. Ennakolta oli jyvitetty Elokuvajuhlat 140 tuhatta euroa, Kultamuseosäätiö 30 tuhatta euroa ja Luosto soi -festivaali 20 tuhatta euroa. Lautakunnan päätös oli Elokuvajuhlat 140 tuhatta euroa, Kultamuseosäätiö 35 tuhatta euroa ja Luosto soi -festivaali 40 tuhatta euroa. Tarkoitukseen varatut määrärahat ylitettiin.

Käsittelyssä tapahtui virheellisen oikaisuvaatimusohjeen vuoksi menettelyvirhe ja lautakunta oikaisi itse päätöksensä, mutta avustussummat jäivät entiselleen. Ylityksistä tehtiin kolme oikaisuvaatimusta Kultamuseosäätiön ja Luosto soi- tapahtuman osalta. Lautakunta hylkäsi kaksi oikaisuvaatimusta. Se hyväksyi Sodankylän Moottorikerho ry:n oikaisuvaatimuksen, jonka mukaan sen avustushakemusta ei oltu huomioitu valmistelussa lainkaan ja lautakunta palautti asian siltä osin valmisteluun.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja alennettiin korottamalla perusteena olevia tulorajoja 33 %. Asiasta tehty lainmuutos tuli voimaan maaliskuun alusta. Enimmäismaksu yhdestä lapsesta 295 ja toisesta 118 euroa. Pienin perittävä lapsikohtainen maksu 28 euroa.

Kuntalaisaloitteen mukainen asiointiliikenne Luoston ja Sodankylän välille käynnistyi elokuun alussa. Kuljetus kilpailutettiin ja liikennöinti tapahtuu kerran viikossa.

Oppilaaksiottoalueet lakkautettiin ja Sodankylän kunnasta muodostettiin yksi yhtenäinen oppilaaksiottoalue.

Kunnanhallitus palautti lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi kuntalaisaloitteen koululaisten välipalan tarjoamisesta perusopetuksessa. Aikaisemman välipalan veden ja leivät sijaan tarjotaan jatkossa maksuton, ravitseva välipala siihen oikeutetuille perusopetuksen oppilaille ja heille, joiden koulupäivä suoraan jatkuu koulun kerhossa tai Suomen mallin harrastekerhossa. Kustannukset pyritään kattamaan ruokahävikin minimoinnilla, oikeilla ja täsmällisillä aterioiden tilausmäärillä.

Tähtikunnan koulun rehtoriksi toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen valittiin Ari Arvola.

Tähtikunnan koululla otettiin käyttöön koulukirjasto ja oppilasmäärä kasvoi yli 650 oppilaaseen. Vaalajärven koulu lakkautettiin oppilasmäärän pudottua alle 20 oppilaan. Vuotson koulun valmistuminen on vielä kesken ja sen pitkälinen rakentaminen aiheutti vakavaa haittaa koulutoiminnalle koko rakentamisprosessin ajan.

Lautakunta pidatti hyvinvointi- ja sivistyspalveluiden vakituiseen henkilöstöön kuuluneen viranhaltijan virasta. Kyseinen työntekijä oli asetettu syytteeseen pahoinpitelystä ja virkavelvollisuuden rikkomisesta. Syytetty teki

asiasta oikaisuvaatimuksen, jonka lautakunta katsoi aiheettomaksi. Lautakunta päätti lopettaa virasta pidättämisen käräjäoikeuden päätöksen saatua lainvoiman.

Lasten varhaiskasvatus saatiin käynnistettyä Syväjärvellä elokuun alusta lukien kunnan vuokrattua asunnon sitä varten Järvikylän koulun läheltä olevalta rivitalolta. Varhaiskasvatukseen varsinaisesti tarkoitettua tilaa ei saatu järjestettyä Järvikylän koululta. Varhaiskasvatus palkkasi Syväjärvelle määräaikaisen työntekijän.

Osa Vaalajärven lakkautetun varhaiskasvatusryhmän lapsista siirtyi kirkonkylän varhaiskasvatusyksiköihin. Esiopetus toteutetaan sivukylissä koulutuksen vastuualueen alaisuudessa, mutta toimintakaudella Järvikylän koululla ei ole yhtään esikoululaista.

Kulttuurisihteerin virka muutettiin työsuhteeksi ja nimike muuttui samalla kulttuurikoordinaattoriksi sekä hyvinvointikoordinaattori palkattiin täysiaikaisesti.

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta arvioi heti kauden alussa, että se ei selviä sille asetetuista velvoitteista talousarvion puitteissa. Ylitykset tulisivat olemaan suuria lähes kaikilla vastuualueilla. Ainoastaan Sompion kirjaston vastuualueella budjetin arvioitiin toteutuvan talousarvion mukaisesti. Vuoden ensimmäisellä kolmanneksella lautakunta antoi kehotuksen toimenpiteisiin ylitysten minimoimiseksi.

Tarkastuslautakunta kysyy, oliko hyvinvointi- ja sivistyspalveluiden kaikilla osa-alueilla riittävästi osaamista ja ammattitaitoa talousarvion laadintaan, koska talousarvion ylittyminen ja sen ilmi tuleminen tapahtui jo heti alkuvuodesta?

Tarkastuslautakunta huomauttaa, että hyvinvointi- ja sivistyspalveluissa tärkeään tehtävään tulisi kiinnittää paremmin huomiota esimerkiksi avainhenkilöiden koulutuksella. Vuotuisen meno- ja tulokehityksen rakentamiseen ei tule suhtautua liian kepeästi, vaikka tiedossa olisi, että raha riittää juuri sillä hetkellä. Vuosi 2023 oli toinen perättäinen vuosi, jolloin budjettiheitot olivat miljoonaluokkaa.

Kaikki vastuualueet saivat lisää rahaa esityksensä mukaisesti lisäbudjetissa. Sivistyshallinto selvisi melkein alkuperäisen talousarvionsa mukaan, mutta koulutuksessa budjetointi heitti 1,1 miljoonaa alkuperäiseen nähden. Koulutuksessa talousarvio oli alimitoitettu palkkojen osalta. Määräaikaisia opettajia oli enemmän kuin oli suunniteltu ja tuntikehys sekä oppilasmäärä lisääntyivät suuresti, niin perusopetuksessa kuin lukiossakin.

Koulukuljetuksissa yksittäiskuljetuksia lisättiin vaarallisen koulumatkan tai tapahtuman vuoksi. Lisäksi uusia oppilaita tuli alueelle, josta ei ollut ennestään kuljetuksia. Vaikka YIT:n palvelusopimuksen kustannukset Tähtikunnan koulun rakennuksesta oli budjettiin varattu, sopimukseen ei sisällynyt kuluja jätehuollosta, henkilöhygieniatarvikkeista, eritesivouksista tai avainhuollosta. Myös sairaalakouluopetuksen ja hiihtolajien tekemisen kulut olivat nousseet.

Uuden koulurakennuksen kirja- ja oppimateriaalihankintoihin, teknisen työn opetuksen vaatimiin suojavaatteisiin, siivous- ja puhdistusaineisiin, työterveyspalveluihin, polttoaineisiin ja sähköön ei talousarviossa varauduttu realistisesti. Tähtikunnan koulun rakennuksen leasingvuokralaskelmat heittivät budjetissa jopa 111 tuhatta euroa.

Vapaa-ajan palveluissa työpajatyöhön arvioidusta valtionosuudesta toteutui vain puolet. Työpajatoiminnassa määräaikaisille ei oltu varattu ollenkaan määrärahoja. Lisäksi kuluja nostivat ruuan tarjoaminen nuorille asiakkaille, puhtaanapito- ja siivouspalveluiden ostot ulkopuoliselta toimijalta, Koululiikuntaliiton kahdet kisat Etelä-Suomessa, kesäleirit ja IT-ohjelmat sekä Walkkers -auton kulut, polttoaineet, vakuutukset sekä autossa tarjottavat elintarvikkeet. Lautakunnan omien päätösten mukaisesti jaetut avustukset ja stipendit ylittivät talousarvioon varatut määrärahat.

Varhaiskasvatuksessa 18 tuhannen euron lisämäärärahatarpeen aiheutti yksityisen päiväkotipalvelun/Touhulan palvelusopimuksen indeksikorotus. Sompion kirjasto alitti budjettinsa 64 tuhannella eurolla.

5.2. Kunnanhallitus

Uusi ja käytäntöön viety kuntastrategia hyväksyttiin valtuustossa 23.10.2023. Lisäksi kunnanvaltuuston 16.6.2022 § 43 hyväksymä hallintosääntö tuli voimaan 1.1.2023. Hallintosääntöpäivityksessä mm. perusturvalautakunta poistettiin ja sivistyslautakunnan nimi muutettiin hyvinvointi- ja sivistyslautakunnaksi.

Tarkastuslautakunnan mielestä sisäisen valvonnan ohjeet pitäisi myös päivittää sekä uusien rakennusten ja leasing-vastuiden jälkeen vastuut ovat kasvaneet olennaisesti. Näihin asioihin on syytä kiinnittää huomiota.

Lisäksi tarkastuslautakunta huomauttaa, että kunnanhallituksella jää antamatta lausuntoja kyselyihin (esim. KH 10§). Tarkastuslautakunnan mielestä, on tärkeää, että pyydettyihin lausuntoihin annetaan vastaus.

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy työ- ja elinkeinotoimistolta kunnille 1.1.2025. Siirtoon liittyvä laki työvoimapalvelujen järjestämisestä (380/2023) hyväksyttiin eduskunnassa 1.3.2023 ja presidentti vahvisti lain 23.3.2023.

TE24-uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Lisäksi te-palvelujen siirto kunnille tuo palvelut lähemmäksi asiakkaita ja palvelut kytketään osaksi laajaa kuntaekosysteemiä ja näin tuetaan myös alueiden kilpailukykyä ja elinvoimaa.

Kunnan lomituspalveluiden hoitaminen on siirtynyt Muhoksen kunnan hoidettavaksi 1.1.2023 minkä myötä lomituspalveluiden hoitamiseen liittyvät tulot ja menot siirtyivät vastuukunnalle, ja kunnan toiminnan tulot ja menot eivät ole vertailukelpoisia edelliseen tilikauteen nähden.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 23.10.2023 § 73 Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalueen yhteistyösopimuksen julkisten työvoimapalveluiden järjestämiseksi sekä työllisyyspalveluiden järjestämissuunnitelman. Vastuukuntana toimii Sodankylän kunta.

5.3. Vastuualuekohtaiset kehittämistavoitteiden toteutumiseen liittyvät havainnot

5.4. Sivistyslautakunta

5.4.1 Sivistyspalvelut

Sivistyslautakunnan 2023 painopistealueita olivat:

- SOTE-uudistuksen vaikutusten huomiointi - hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- HYTE-kerroin, joka Sodankylässä on vuoden 2021 indikaattorien perusteella 18,8 €/asukas
- Yhteistyön vahvistaminen hyvinvointialueen kanssa, erityisenä painopisteenä oppilas- ja opiskelijahuollon toimivuus muutoksessa
- Elinvoimapalveluiden kanssa yhteistyössä kotouttamisen edistäminen
- Hyvinvoinnin koordinointi ja toiminnan tukeminen toimialoilla
- Koulutuksellisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden sekä koulutuksen ja varhaiskasvatuksen saavutettavuuden kehittäminen toimintaympäristön muutoksissa
- Toisen asteen koulutuksen kehittäminen REDU:n kanssa
- Kirjastotoimi ja vapaa-ajan palvelut yhä vahvemmin kasvun ja hyvinvoinnin tukena
- Toimialan yhteisjohtamisen kehittäminen sekä opetus- ja koulutuspalveluiden johtamisjärjestelmän uudistaminen
- Osallistuminen kuntastrategian päivittämiseen yhteiskehittämisen menetelmillä
- TE-palvelut 2024-uudistuksen valmistelu yhteiskehittämisen menetelmillä
- Elinvoiman tukeminen hyvinvoinnin ja sivistyksen avulla

Kunnan ennaltaehkäisevän työn yhdyshenkilöt on nimetty ja kuntien sekä hyvinvointialueen väliset yhdyspintarakenteet valmistuivat ja osa yhdyspintatyöryhmistä aloitti syksyllä 2023. Rajapintayhteistyön hahmottaminen ja edunvalvonta jatkuvat.

Kunnan hyvinvointityön rakenteet hyvinvointifoorumi ja hyvinvointiryhmä on luotu. Hyvinvointifoorumi kokoontui ensimmäisen kerran 19.4.2023 ja kunnan sisäinen hyvinvointityöryhmä 14.11.2023.

Keskustelutilaisuus kouluterveyskyselyn tuloksista, lasten ja nuorten hyvinvointifoorumi, järjestettiin 21.11.2023. Vuonna 2023 kunta sai HYTE –kertoimen mukaista valtionosuutta vajaa 141 tuhatta euroa.

Sivistyslautakunnan toimintakate toteutui -22,1 milj. euron suuruisena, joka on noin 479 tuhatta euroa alle talousarvion.

5.4.2 Koulutus

Koulutuksen vastuualueena oli paikallisen opetussuunnitelman toteutuminen oppilaslähtöisesti, opiskelijalähtöisesti sekä osallistujalähtöisesti.

Kaikki perusopetuksen 9 lk:n oppilaista saivat päättötodistuksen ja yhtä lukuun ottamatta kaikilla on jatko-opiskelupaikka. Vuonna 2020 aloitti 28 opiskelijaa ja heistä valmistui 22. Tähtikunnan koulussa keskimääräinen lapsimäärä iltapäivätoiminnassa on ollut n. 44/päivä ja aamupäivätoiminnassa lapsia on ollut keskimäärin 25/aamu. Torvisen koulussa 5 oppilasta ja Vuotson koulussa 9 oppilasta.

Toimintakatteeksi muodostui – 11,9 milj. euroa.

5.4.3 Vapaa-ajanpalvelut

Toiminta-ajatuksena on tuottaa monipuoliset ja laadukkaat palvelut eri kohderyhmille, tarjota kuntalaisille terveyttä ja hyvinvointia sekä tukea lasten- ja nuorten kokonaisvaltaista kasvua.

Tavoitteita olivat palvelutarjonnan laajentaminen, jonka tavoite on edistää eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa, edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa, edistää kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikastatusta, edistää kulttuurista vuorovaikutusta, esim. saamenkielinen yhteistyö sekä huolehtia kotiseututoiminnan edistämisestä, ylläpitämisestä sekä sodankyläläisen kulttuuriperinnön vaalimisesta.

Vuonna 2023 uusittu urheilukenttä on saanut useita palkintoja. Valmisteilla olevat ja kuntalaisten päättämät kuntoportaat saatiin tehtyä vuonna 2023. Lisäksi Sodankylässä on pidetty kuntalaisiltoja joihin kuntalaiset ovat voineet osallistua.

5.4.4 Liikuntapalvelut

Asiakkaille on jaettu jumppalinkkejä, Kitisenrannan kuntosalille on käytössä mobiilitunniste, joka ostetaan netistä ja jolla pääsee sisälle salille 24/7, viikoittain ohjattuja liikuntaryhmiä oli 11. Lisäksi Urheilupuiston tekonurmi on uusittu ja uimahallissa kävijöitä oli 14 075.

Tarkastuslautakunnan mielestä kunta on kiitettävästi luonut kuntalaisille liikuntapaikkoja ja olisi huolehdittava, että niitä on mahdollista käyttää mahdollisimman tehokkaasti. Jalkapallokentän keväistä lumenpoistoa tulisi nopeuttaa ja Jäähallin jään kunnosta tulisi pitää huolta.

5.4.5 Nuorisopalvelut

Wauto-toiminnan lanseerauksen yhteydessä yläkoululaisille järjestettiin disco ja hiihtolomalla nuorille järjestettiin toimintaa nuorisotilalla. Nuorisotilalla oli kävijöitä keskimäärin 73 per viikko.

Lisäksi toteutettiin höntsä-kerhoa, sateenkaarikerhoa ja kiipeilykerhoa ja Liikuleiri kesällä liikuntapalveluiden kanssa. Nuorille järjestettiin bänditapahtuma sekä reissu jääkiekko-otteluun Ouluun. Nuorten toiveesta nuorisotilat siirrettiin Tähtikunnan koululta Kukkarinteen tiloihin.

5.4.6 Etsivä Nuorisotyö

Etsivä nuorisotyö Arctic Virtual Motorshop - digitaalisen nuorisotyön kehittämishankkeen jatkoaika päättyi 31.3.2023 ja mukana oli 22 nuorta. Virtuaalista e- Motorsport ohjattua toimintaa on järjestetty sekä yksilö- että ryhmäohjauksena päivittäin yhteensä 255 kertaa.

Nuorille on järjestetty myös liikunnallista toimintaa, kerhoiltoja ja moottorikerhotoimintaa 7 päivänä viikossa.

Etsivänuorisotyön järjestäjänä on myös tukiasunto, jossa asiakasta tuetaan päivittäin, asukkaita on yksi henkilö. Inklusiivinen työote yksilö- ja ryhmätoiminnoissa mukana viikoittain 4 REDU:n Telma opiskelijaa. Kuntouttavassa työtoiminnassa mukana on 5 tuettavaa henkilöä. Työkokeilussa oli yksi henkilö ja hän toimii myös tukihenkilönä etsivänuorisotyön asiakkaille.

Perusopetuksen oppilas suoritti opintoja etsivän ohjauksessa. Opiskelun ja vapaa-ajan suunnittelu ja toteutus, yhteistyössä sosiaalityön, koulun ja perheen sekä tuettavien henkilöiden sairaalalavereiden kanssa.

Etsivään työhön kesätöihin tulevien tuettavien nuorten sopimukset ja niihin liittyvät neuvottelut ovat vanhempien ja sidosryhmien kanssa. Etsivätyö järjesti Sodankylän koulujen 9 luokkalaisille infotilaisuudet tuettua kesätöitä Etsivän-ohjauksessa ja elokuusta lähtien mukana oli 5 nuorta. Lisäksi etsivätyö oli mukana kutsunnoissa ja perehdytti Pelkosenniemen etsivätyöntekijän aikalisätoimintaan.

Lisäksi etsivä oli mukana oppilashuoltoryhmissä sekä alueellisissa verkostoissa viikoittain/kuukausittain. Asiakkaille on järjestetty läpi vuoden viikoittain yksilö/pienryhmissä tapahtuvaa liikunnallista toimintaa ja kerhoiltoja keskiviikkoisin kommatissa.

Etsiväntyön järjestämässä erityistä tukea tarvitsevassa toiminnassa on päivittäin/viikoittain mukana 25–30 tuettavaa henkilöä.

5.4.7 Työpaja

Työpajoja on ollut Luontopaja, Mediapaja, Serri ja Taitopaja sekä kullakin työpajalla on yksi työvalmentaja tekemässä valmennustyötä. Vuonna 2023 valmentautujia oli yhteensä 55, heistä nuoria oli 23, joista yksi alle 17-vuotias, 29–49 vuotiaita oli 25 ja yli 50 vuotiaita 7. Nuorista toisen asteen oppilaitoksesta on ohjattu 4 valmentautujaa, sotepalveluista 13 nuorta ja 6 nuoresta ei ole tietoa. Kuntouttavassa työtoiminnassa on 24 valmentautujaa SHL:n alaisessa toiminnassa 17 ja Kevan asiakkaita 8, loppuista ei ole tarkkaa tietoa.

Jokaisella pajalla olevalla kuntoutujalla on omat tavoitteensa, jotka määräytyvät sen mukaan missä palvelussa kukin on ja asiakkuudet ovat yleensä pitkäkestoisia. Peruspajatyöskentelyn lisäksi Sodankylän Työpajalla tarjottiin erilaisia pienryhmätoimintoja kaikille talon kuntoutujille, että kohdistetusti nuorille.

Toisella vuosikolmanneksella nuoret kävivät testaamassa ajosimulaattorilla ajoa ja kokkailivat Pannu&Hella -ryhmissä vegaaniruokaa, grilliruokaa, sekä kalakeittoa ja osallistuivat Palefacen ohjaamaan räppipajaan. Loppuvuodesta Työpajalla jatkettiin pajakohtaisia toimintoja sekä ryhmätoimintoja, esimerkiksi luontoretki Paavon polulle ja vanhusten ulkoilupäivän avustus.

Kaksi työvalmentajaa opiskeli oppisopimuksella. Kasvatus- ja ohjausalan perustutkintoa opiskellut valmistui vuoden lopussa ja työvalmentajan erityisammattitutkintoa opiskeleva jatkaa vielä opintojaan. Toiset kaksi työvalmentajaa on toiminut edellisten työpaikkaohjaajina.

5.4.8 Kulttuuripalvelut

Kulttuuritilaisuuksia järjestettiin vuoden aikana 127, joista KOPS:n osuus oli 51 tapahtumaa. Tilaisuuksien kävijämäärä oli yhteensä 11 307, joista lapsia 5 158. Harrastamisen Suomen mallin kerhoja oli 16 ja niissä yhteensä 142 kerholaista. Saamenkielistä toimintaa oli Vuotsossa ja kielipesässä kirkonkylällä.

5.4.9 Kotiseutumuseo

Kotiseutumuseo on ollut avoinna yleisölle 13.6.-27.8.2023 välisen ajan. Kesänuoria palkattiin kesätöihin museolle ja museolla vieraili kesän aikana 1 155 henkilöä, joista ulkomaalaisia oli 86.

Vapaa-ajan palveluiden toimintakate oli – 2,18 milj. euroa.

5.4.10 Sompion kirjasto

Toiminta-ajatuksena on, että lukutaito on aktiivisen ja osaavan kansalaisen kullanarvoinen pääoma nyky-yhteiskunnassa. Lukutaidon edistäminen on kirjaston ydintehtävä. Kirjaston tavoitteena on tuottaa palvelut taloudellisesti, tuottavasti, tehokkaasti ja asiakaslähtöisesti sekä monipuolinen lukutaito. Arviointivuoden tavoitteena oli monipuolinen lukutaito.

Hankintoja koko Sompion kirjastossa oli 6 011, josta Sodankylän osuus 4 050. Poistoja tehtiin 6 181, josta Sodankylän osuus 2 942. Tähtikunnan koululla koulukirjasto otettiin käyttöön syyskuussa. Kävijämäärä koko Sompion kirjastossa oli 72 159, josta Sodankylän osuus 46 588 ja kirjastoauto Hillan osuus 8 903. Lainaukset

koko Sompion kirjastossa oli yhteensä 132 976, josta Sodankylän osuus 79 307, kirjastoauto Hillan osuus 29 648 ja koulukirjaston osuus 1734.

Kirjasto järjesti 157 tapahtumaa, joihin osallistui 1 875 henkeä. Kirjasto järjesti 91 koulutustilaisuutta, joihin osallistui 1 552 henkeä. Yhteensä tilaisuuksia järjestettiin 248 ja osallistujia oli 3 427.

Toimintakate – 718 tuhatta euroa.

5.4.11 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen toimintavuoden tavoitteena oli jokaisella vastuualueella palvelutarjonnan kohdistaminen asiakkaiden tarpeiden mukaan.

Perhepäivähoidossa yksikköhinta oli 850 € /lapsi /kk, osallistumisprosentti oli 11 % vaka lapsista, perheiden määrä 28, alle 3-vuotiaiden määrä 30 lasta, yli 3 v. 1 lapsi ja käyttöaste keskiarvo/kk oli 67 %.

Päiväkodin yksikköhinta toteutui seuraavasti Paulaharju 2 104 € /lapsi /kk, Syväjärvi 3 386 € /lapsi /kk ja Vuotso 1 058 € /lapsi /kk. Osallistumisprosentti oli 18 % vaka lapsista, perheiden määrät olivat Paulaharju 40 perhettä, Syväjärvi 4 perhettä ja Vuotso 5 perhettä. Alle 3 vuotiaiden määräiä olivat Paulaharjulla 1, Syväjärvellä 2 ja Vuotsossa 3. Käyttöaste keskiarvo/kk oli Paulaharjulla 73 %, Syväjärvellä 53 % ja Vuotsossa 50 %.

Vuorohoidon osalta toteuma oli siten, että yksikköhinta 2 217 € / lapsi /kk, osallistumisprosentti 20 % vaka lapsista, perheitä oli 48, alle 3 vuotiaita lapsia ei ollut ja käyttöaste 90 %.

Leikkitoiminnan yksikköhinta 894 €/lapsi/kk, osallistumisprosentti 20 % vaka lapsista, perheitä 45, alle 3 vuotiaita 30 ja käyttöaste 81 %. Yksityisen päiväkodin yksikköhinta oli 1 132 €/lapsi/kk, osallistumisprosentti 20 % vaka lapsista, perheitä 45, alle 3- vuotiaita 30 lasta ja käyttöaste 81 %. Esiopetuksessa yksikköhinta 1 237 €/lapsi/kk, osallistumisprosentti 28 % vaka lapsista (viskarit +eskarit), perheitä 82 ja käyttöaste 70 %. Alle 3 vuotiaita lapsia ei ollut. Kodinhoidon tuen piirissä olevien lasten yksikköhinta 389 €/lapsi/kk, osallistumisprosentti 24 %, perheitä 41, alle 3 vuotiaita 35 ja käyttöaste alle 3 vuotiaista oli 24 %.

Varhaiskasvatuksen toimintakate – 5,7 milj. euroa.

5.5. Tekninen toimi

Tekninen lautakunta päätti 30.8.2023 pidetyssä kokouksessa asettaa Tähtikunnan koulun E-rakennuksen kylmilleen syksyn 2023 aikana ja rakennuksen purkamistoimia alettiin valmistelemaan. E-rakennus kuuluu Sodankylän salkutuksessa E-salkkuun, joka sisältää toimitiloja, joille kunnalle ei ole enää käyttötarvetta tai joiden omistus ei ole kunnalle tärkeää ja niistä voidaan luopua. E-rakennus sijoittuu Tähtikunnan koulun välittömään läheisyyteen ja sitä ei voida luovuttaa ulkopuoliselle toimijalle.

Rakennukseen kohdistuu merkittävästi korjausvelkaa ja sen peruskorjauskustannuksiksi on arvioitu jo vuonna 2018 n. 6,5 milj. euroa alv 0 %.

5.5.1 Yhdyskuntatekniikka

Tavoitteina olivat se, että katualueiden kunnossapito on kustannustehokasta sekä laadukasta. Tavoitetaso 3 poikkeamaa/ katukilometri sekä Mittaustyö on laadukasta ja saatavuus on hyvä. Tavoite mittaustyö suoritettu viikon kuluessa työtilauksesta.

Asiakaspalautetta on tullut vähän ja katselmuksissa havaittuja laatupoikkeamia on 0,5/km. Kustannukset 1.1.-31.12.2023: 4 386 €/katukm ja 1 333 €/yksityistiekkm. Mittaustyö on saavuttanut aikatavoitteen.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Yhdyskuntatekniikan tulosalueella Varikko ja maa-alueet ja mittaus ylittivät talousarvion.

Kunnalla on merkittävä omaisuusmassa taajaman tieverkostossa ja siitä tulisi huolehtia, ettei sen arvo romahda. Infraa rakennettaessa tieverkkoon erinäistä vauriota aiheuttavat infran rakentajat.

Tarkastuslautakunta kysyy, miten huolehditaan eri käyttäjien ja infran rakentajien jälkien korjaamisesta taajama-alueella? Onko kunnalla tieverkoston kuntoarviota ja pitkäntähtäimen korjaussuunnitelmaa?

Yhdyskuntatekniikan toimintakate oli yhteensä vajaa – 1,8 milj. euroa.

5.5.2 Tilapalvelu

Kiinteistönhoidon tavoitteena oli, että rakennusten toimintakulut ovat Lapin alhaisimmat säilyttäen palveluiden hyvän laadun. Tavoite vuodelle 2023: Rakennuksien kustannukset <6,9 €/m²/kk.

Rakennuksien kustannukset 1.1.-31.12.2023 n. 7,1 €/m²/kk. Käyttäjätyytyväisyyskysely suoritetaan helmikuussa 2024.

Siivouspalvelun tavoitteena puolestaan oli se, että rakennuksien siisteys koetaan hyväksi ja siivouspalvelut tuotetaan samaan hintaan kuin Lapissa keskimäärin. Tavoite vuodelle 2023: Siivouspalveluiden kustannukset <1,3 €/m²/kk. Vuoden 2023 aikana määritetään kustannustehokkuuden tavoite uudelleen niin, että se on valtakunnallisesti verrannollinen ja vaivattomasti määritettävissä/seurattavissa.

Siivouspalveluiden kustannukset 1.1.-31.12.2023 n.0,8 €/m²/kk. Käyttäjätyytyväisyyskysely helmikuussa 2024.

Toimintakate 2,8 milj. euroa.

5.5.3 Rakennusvalvonta

Tavoitteena oli käsitellä saapuneet lupahakemukset, katselmukset ja neuvontapyynnöt ripeästi. Neuvontapyyntöihin tuli vastata 4 vrk kuluessa, luvat tuli käsitellä ja katselmukset suorittaa 21 arkipäivän kuluessa. Lisäksi tavoitteena oli lupien ja neuvontapyyntöjen asiakaspalvelulähtöisyys ja joustavuus, asiakkaat tyytyväisyys palveluun, tarjottavat palvelut tuli tuottaa kustannustehokkaasti ja toimintatulojen tuli kattaa pääsääntöisesti toiminnasta aiheutuvat menot.

Lupahakemuksia saapui 169 kpl ja myönnettyjä oli 169 kpl. Katselmuksia suoritettiin 387 kpl. Hakemusten keskimääräinen käsittelyaika, neuvontapyyntöihin vastaaminen ja katselmusten suorittaminen on ollut tavoitteiden mukaista.

Rakennusvalvonnan asiakastyytyväisyyskysely toteutettiin ja tuloksia olivat mm. se, että 86,8 % on kokenut saaneensa riittävästi tietoa neuvonnan kautta, 92,1 % koki asian käsitely riittävässä ajassa, 92,1 % koki asian käsittelyn olleen selkeää ja 86,9 % koki palvelun olevan erinomaista tai hyvää. Lupahakemuksia saapui v. 2023 arvioitua vähemmän ja suurempia rakennushankkeita ei haettu, jolloin toimintatuloja ei kertynyt yhtä paljon kuin oli arvioitu.

Toimintakate – 144 tuhatta euroa.

5.5.4 Ympäristönsuojelu

Tavoitteena oli pystyä valvonnan ja neuvonnan keinoin edistämään hyvää ympäristön tilaa.

Valvontaohjelma kesä 2022 - kevät 2023 toteutui n. 95 % (osassa kohteista ei ollut toimintaa tai luvan mukaista toimintaa ei vielä oltu aloitettu). Valvontaohjelma kesä 2023 - kevät 2024 on toteutunut vuoden loppuun noin 75 %, osa tarkastuksista tulossa vielä kevään 2024 aikana. Valvontaluokat arvioitu tarkastusten perusteella

Tarkastuslautakunnan mielestä hajavesivalvontaa pitäisi alkaa tekemään herkille ranta- ja pohjavesi alueille, koska tämän hetken resurssit riittävät vain haittailmoituksiin. Henkilöstöresurssija on tänä vuonna lisätty, joten tarkastus kohteiden valvonta todennäköisesti paranee.

Koulutussuunnitelma toteutui pääsääntöisesti. Kaikkia suunniteltuja koulutuksia ei ollut tarjolla vuodelle 2023, jonka vuoksi osa koulutuksista ei toteutunut.

Ympäristösuojelun yhteistoiminta-alueen vakiinnuttaminen jatkuu ja ympäristösuojelun viranomaisten taksat tarkistettu.

Toimintakate – 103 tuhatta euroa eli alitusta tuli vajaa 38 tuhat euroa.

5.5.5 Ympäristöterveydenhuolto

Tavoitteena oli tarjota eläinlääkintähuollon valtakunnallisen ohjelman mukaiset ympärivuorokautiset peruseläinlääkintäpalvelut ja tehdä valvontaa kustannustehokkaasti ja laadukkaasti. Lisäksi tavoitteena oli valvonnan ja neuvonnan keinoin ihmisten terveyden suojeleminen tehokkaasti, yhdenvertaisesti, avoimesti ja riskiperusteisesti.

Pieneläinkäyntejä oli 4 734, suureläinkäyntejä (ml veto-koiratarhakäynnit ja poroero-tukset) 620. Klinikkamaksuja perittiin vuonna 2023 35 tuhatta euroa. Eläinsuojelulain mukaisia tarkastuksia tehtiin 52 ja eläintautilain mukaisia 1.

Elintarvikevalvonnan valvontasuunnitelman mukaisista tarkastuksista on tehty 78 %, terveydensuojelulain mukaisista 33 % ja tupakkalain mukaisista 116 %. Terveydensuojelulain mukaisia valvontasuunnitelman ulkopuolisia tarkastuksia oli 44. Elintarvikelainmukaisia ilmoituksia on käsitelty 50 kpl, tupakkalain mukaisia hakemuksia 4 kpl ja terveydensuojelulain mukaisia ilmoituksia käsiteltiin 31 kpl. Valvontamaksut on toteutunut 127 %/vuosi.

Päätösten käsittelyaika on ollut keskimäärin 13 päivää.

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma koskee 2020–2024 vuosia. Päivitys tehdään vuosittain ja päivitys on tehty 2023. Päivityksessä on otettu huomioon keskeiset muutokset lainsäädännössä, kuten perusmaksun käyttöönotto sekä tehty joitakin korjauksia ja päivityksiä. Kunnan eläinlääkärin virka on täytetty.

Talousarvio ylittyi vajaalla 12 tuhannella eurolla toimintakatteen ollessa – 337 tuhatta euroa.

5.5.6 Vuotson kouluhanke

Kustannusten hallinta Vuotson kouluhankkeessa on jaettu kuuteen osaan, joita ovat:

- Tarveselvitysvaihe
- Hankesuunnitteluvaihe
- Rakennussuunnitteluvaihe
- Rakentamisen valmisteluvaihe
- Rakentamisvaihe
- Takuuaika

Tarveselvityksessä on esitetty kolme ratkaisuvaihtoehtoa sekä tavoitehinta-arviot näille. Tarveselvityksessä on esitetty, että kukin ratkaisuvaihtoehto edellyttää hankesuunnitelmaa, jossa laaditaan tarkempi tilaohjelma ja selvitetään hankkeen kustannukset. Tilaelementtiratkaisun tavoitehinta-arviossa ei ole huomioitu purkukustannuksia.

Tarveselvityksen tavoitehinta-arviot ovat pääomakustannukset, rakentaminen ja irtaimisto.

Teknisten palveluiden investointiosassa Vuotson koulua varten vuosille 2022–2023 suunnittelutöihin ja hankkeen toteuttamiseen on varattu yhteensä 600 tuhatta euroa.

Uudisrakennuksen kustannusarvio on noin 2 milj. euroa.

- Tilatarve on 600–800 m² ja rakentamisen kustannukseksi arvioitiin noin 3 000 €/m². Peruskorjauksen kustannusarvio noin 2 milj. euroa.

- Kuntotutkimuksen mukaiseen peruskorjauksen kustannusarvioon (1,84 milj. €) lisäksi tulee varata lisä- ja muutostöihin vähintään 10 % hankkeen arvioiduista kustannuksista.

Tilaelementtiratkaisun karkea kustannusarvio on noin 600 tuhatta euroa.

- Tilaelementtikoulun perustaminen sekä siirto 200 tuhatta euroa.

- Liikuntasalin eriyttäminen ja peruskorjaus, teknisen työn tilat ja muut rakennustyöt 400 tuhatta euroa.

Irtaimiston karkea kustannusarvio on noin 200 tuhatta euroa.

- Nykyinen irtaimisto on pääosin vanhentunutta ja näin ollen on myös niiden osalta varauduttava uusimiseen.

Tarveselvitys hankkeesta on toteutettu perusteellisesti rakennuttamisohjeen mukaisesti.

Kunnanhallitus on 7.12.2021 päättänyt käynnistää hankesuunnittelun ja valmistelussa on tuotu esiin myös kunnan Tilahankkeiden suunnittelu- ja toteutusohje (Kh 17.12.2013 § 459).

Hankesuunnitelmaa ei ole hankkeesta tehty. Kunnanhallituksen toteutuspäätös KH 118 § 28.3.2022 perustuu hankesuunnittelun periaateratkaisuun, jossa ei ole tarkennettu hankkeen tilaohjelmaa, toteutustapaa tai kustannuksia.

Ote KH118 § / 28.3.2022

Hankesuunnitteluryhmä on suunnitellut moduulirakennuksen toiminnalliset ratkaisut yhteistyössä käyttäjien kanssa. Tarvittavat muutostyöt, uudisosa sekä liikuntasalin ja sen oheistilojen vaatimat saneeraus- ja muutostyöt tehdään kesän 2022 aikana niin, että tavoitteena on koulutyön aloittaminen uudistetuissa tiloissa kouluvuoden alkaessa 15.8.2022. Hankkeen kustannusarvio tässä vaiheessa on noin 312 tuhatta euroa (alv. 0 %).

Tässä summassa ei ole huomioitu vanhan osan purkukustannuksia.

-> hankesuunnitelmaa ei ole tehty kunnan rakennuttamisohjeen mukaisesti

-> toteutuspäätös on tehty ilman hankesuunnitelmaa

-> kustannusarvio puuttuu lähtötiedoista, mitä siihen on sisällytetty ja mihin lähtötietoihin se perustuu.

Rakennussuunnitteluvaiheessa on tarkemmin määritetty hankkeen laajuus ja laatutekijät (hankesuunnitelman tehtäviä) ja niistä on laskettu tarkempi määrälaskentaan perustuva kustannusarvio 22.6.2022 yhteensä noin 1,1 milj. euroa.

Kustannusarviota on vielä tarkennettu 29.6.2022 yhteensä 1,2 milj. euroa.

-> kustannusarviosta ei selviä minkä ajankohdan kustannustasoon se on laskettu.

Urakkamuodon valinta

Laskutyöurakassa sovitaan urakoitsijan tuntihinnoista, urakoitsijan oman kaluston käyttämisestä ja veloitus hinnoista sekä muista kustannuseristä. Laskutyöurakassa rakentamisen kokonaiskustannus jää rakennuttajan riskiksi.

-> urakkamuodon valinnalla on jätetty kokonaiskustannus tilaajan riskiksi, ts. kustannuksia ei ole sidottu.

-> urakoitsijoiden arviot tuntimääristä on kerrottu yksittäisillä sähköposteilla, laskelmia ei ole mukana. Mihin arviot perustuvat.

-> materiaalikustannukset urakoista eivät ole olleet kilpailutettuja hintoja

-> kustannusten nousuriski on jäänyt tilaajalle; Haahtela – tarjoushintaindeksi 9/2021 = 92 pistettä, 9/2022 = 99 pistettä = 8 % nousu

Laskutyöurakassa sovitaan urakoitsijan tuntihinnoista, urakoitsijan oman kaluston käyttämisestä ja veloitus hinnoista sekä muista kustannuseristä. Laskutyöurakassa rakentamisen kokonaiskustannus jää rakennuttajan riskiksi.

-> millä tavoin kustannuksia on työmaan aikana hallittu, onko tehty työnositusta (Work Breakdown Structure).

-> miten työmaan hankinnat ovat toteutettu/kilpailutettu.

-> miten urakoitsijoiden hankintojen hyväksyntä on järjestetty.

Kunnanhallitus on 6.11.2023 pidetyssä kokouksessa § 308 todennut seuraavaa.

Sodankylän kunta on tilannut ulkopuoliselta asiantuntijalta selvityksen Vuotson kouluhankkeeseen liittyen, koska hankkeen toteutuskustannukset eivät ole vastanneet alkuperäisiä suunnitelmia ja päätöksiä. Vuotson kouluhankkeesta tehty selvitys perustuu kunnan asiakirjoihin sekä 11 henkilön haastatteluissa saatuihin tietoihin. Selvityksen tarkoitus on selvittää, miten Vuotson kouluhanke onnistui, mikä meni pieleen ja mitä hankkeesta voisi oppia.

Selvityksen mukaan hankkeen toteutuskustannukset ylittyivät merkittävästi alkuperäisestä budjetista. Rakennushanke epäonnistui kustannushallinnan näkökulmasta. Rakennushanke epäonnistui myös hankkeen johtamisen näkökulmasta ja hankesuunnitelmaa ei tehty kunnan rakennuttamisohjeen mukaisesti. Lisäksi toteutus päätös tehtiin ilman hankesuunnitelmaa. Kustannusarvio puuttui lähtötiedoista ja kustannusten seuranta on ollut jälkijättöistä. Selvityksen mukaan hankkeen kustannusten hallinta on ensisijaisesti menetetty hankesuunnitteluvaiheessa ja lopullisesti rakentamisen valmisteluvaiheessa, kun hanke on päätetty toteuttaa tuntilaskutus sopimuksilla.

Keskeisimpinä syinä ovat kuntajohtamista koskeneet ongelmat, kuten puutteellinen asian valmistelu kunnanhallituksen päätöksentekoon, hankesuunnitelman puuttuminen sekä rakennuttamisprojektin ja sopimusten hallinta.

Hankkeesta voidaan selvityksen perusteella ottaa oppia mm. seuraavasti:

- Asiat tulee valmistella kunnanhallitukselle riittävän huolellisesti
- Viranhaltijavalmistelussa ja poliittisessa päätöksenteossa tulee olla rohkea ja ketterä, jos hanke poikkeaa merkittävästi alkuperäisoletuksista tai muuten menee selvästi pieleen
- Kunnan johtamassa rakentamisesta tulee noudattaa tilahankkeiden suunnittelu- ja toteutusohjeita
- Investointitarpeet on hyvä tunnistaa ja käynnistää tarveselvitys ja hankesuunnittelu ajoissa, eikä kyseisiä vaiheita tule oikaista
- Ns. avoimia valtakirjoja urakoitsijoille ei tule antaa
- Sopimusten tekeminen ja hallinta on tärkeä osaamisalue kunnassa
- Projektien johtamiseen kannattaa harkita ulkopuolisen konsultin ottamista hankkeen alkuvaiheesta saakka
- Projektien kustannuslaskenta kannattaa teettää ulkopuolisella toimijalla.

Tarkastuslautakunta kysyy, onko asiasta tehty päätös kuntalain 39 § hengen mukainen? Pykälässä todetaan, että lain säädöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä tulee noudattaa.

Tarkastuslautakunnan huomiot:

Tarkastuslautakunta kysyy, miksi kyseisen kohdan säädösten noudattamatta jättäminen ei johda työnjohdollisiin toimenpiteisiin?

Lisäksi tarkastuslautakunta kysyy, voiko kunnanhallitus tehdä asianosaisena päätöksiä kyseisessä asiassa? Olisiko Vuotson kouluhankeen hallinnolliset ja taloudelliset ongelmat tullut antaa ylemmän toimielimen (valtuuston) valmisteltavaksi?

Tarkastuslautakunta kysyy, milloin mahdollinen takuu aika päättyy ja onko takuuajalle varattu rahaa talousarvioon?

Tarkastuslautakunta haluaa nostaa esille mm. seuraavat asiat. Työmaapäällikkö on säännöllisesti merkinnyt matkalaskuunsa työajaksi 8 h 10 min ja laskut on hyväksytyt. Lisäksi Urakoitsija on laskuttanut 25 tuntia yhdeltä vuorokaudelta. Vuotson kouluhanke on edelleen kesken, eikä lopullisista kustannuksista ole vielä tietoa ja teknisellä hankevastaavalla on vastaanottotarkastus tekemättä.

6. Konserniyhtiöt

Suurimmat konserniyhtiöt:

- Asentopuulaaki Oy:n tulos oli 647 tuhatta euroa.
- Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy tulos oli 3 tuhatta euroa.
- Tähtikuitu Oy:n tulos oli 105 tuhatta euroa.
- Tähtikunta Oy:n tulos oli 41 tuhatta euroa.
-

6.1. Asentopuulaaki Oy

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä niiden toteutuminen vuonna 2023:

- Yhtiön lainojen takaisinmaksuaika suhteessa kiinteistöjen tekniseen arvoon, takapainotteiset lainat tulee kääntää tasapainotteiseksi
- Lainojen takaisinmaksuaikatavoite 20 vuotta
- Vuokratuloilla katetaan ylläpito ja pääomamenot sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä
- Asuntojen käyttöasteet pidetään korkeana, tavoite 95 %
- Kiinteistöjen salkutus tehty ja kiinteistöjen arvoa säilyttävät investoinnit tehdään ajallaan (PTS-suunnitelma)
- Yhtiö kykenee vastaamaan asunto-ohjelman mukaisiin investointeihin ja uudistustuotannon tulee olla kilpailukykyinen markkinoilla
- Yhtiö tekee esityksen konsernin velkasaneerauksessa olevine yhtiöiden osalta
- Selvittää mahdolliset ARA:n uudisrakennuskohteet vuosille 2023–2024, yhdistetään asunto-ohjelmaan

Yhtiöllä on vanhoja takapainotteisia valtiokonttorin aravalainoja kokonaislainakannasta 0,8 % ja valtiokonttorin vuosimaksulainoja 24,6 %. Valtiokonttorin lainoista tulee poismaksetuksi vuoteen 2026 mennessä 18 % ja vuoteen 2029 mennessä on kaikki valtiokonttorin lainat maksettu. Yhtiö ei ole ottanut uusia lainoja. Nykyisestä lainakannasta tulee pois maksetuksi vuoteen 2030 mennessä 48 % ja kunnan tertiäärilainoista 30 %, joiden osuus lainakannasta on 10,7 %. Yhtiö toimii talousarvion mukaisesti, joka kattaa ylläpito ja pääomamenot.

Asuntojen käyttöaste on 96,59 %, kiinteistöjen salkutus on tehty ja asuntojen korjauskulut ovat 17 % liikevaihdosta. Asunto-ohjelman vuosille 2023–2028 kunnanvaltuusto hyväksyi kesäkuussa. Velkasaneerauksessa olevissa yhtiöissä kahdessa kohteessa on tehty purkutoimenpiteitä. ARA ei myönnä maakuntiin lyhyen aikavälin korkotukilainoja. Pitempiaikainen korkotukilaina on 30 vuotta. Yhtiöllä on uudiskohteen rakentamissuunnitelmat valmiit ja toteutus on keväällä 2024. Kohteelle ei haeta ARA:n rahoitusta.

6.2. Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä niiden toteutuminen vuonna 2023:

- Yhtiö ylläpitää ja kehittää laitoksien ja verkostojen toimintavarmuutta
- Yhtiö hyödyntää toiminnassaan uusiutuvaa energiaa kestäväällä tavalla huomioiden huoltovarmuuden
- Investoinnit toteutetaan omarahoituksella omistajan ohjeistuksen mukaisesti
- Yhtiö vahvistaa vakavaraisuuttaan omavaraisuusasteen parantamisella
- Yhtiö pitää toimintansa kannattavana kilpailukykyisillä taksoilla verrattuna vaihtoehtoihin lämmitysmuotoihin
- Yhtiö vahvistaa vakavaraisuuttaan, jotta kykenee rahoittamaan tulevat investoinnit tarpeen mukaisella omarahoitusosuudella
- Yhtiö selvittää vaihtoehtoisten energiamuotojen tarjoamisen kunnan kohteisiin vuoden 2023 loppuun mennessä, esimerkiksi kaavoitettava Kantapäävaaran alue

- Yhtiö varautuu mahdollisiin fuusioihin kylien verkostojen osalta

Lämmöntuotanto ja jakelu ovat toimineet häiriöttömästi eikä katkoksia ole ollut. Talousveden jakelussa ei ole ollut tarkasteluaikana katkoksia kirkonkylän keskustan alueella. Jäteveden puhdistus on toiminut lupaehtojen mukaisesti. Omavaraisuusaste on 54,0 %. Selvitys yhdessä kunnan kanssa Kantapäävaaran kaava-alueen vaihtoehtoisten energian muotojen käytöstä ei saanut avustusta, joten se jäi toteutumatta.

Orajärven Vesihuolto Oy:n sulautui suunnitelman mukaisesti 31.12.2023 Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy:hyn.

6.3. Tähtikuitu Oy Sodankylä

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä niiden toteutuminen vuonna 2023:

- Liikevaihdon kasvu min 5 % / tilikausi
- Oman pääoman tuotto prosentti 25 %
- Käyttökate prosentti 25 %
- Jatkuvasti parantuva omavaraisuusaste 50 % vuoteen 2031
- Lainojen takaisinmaksuaika 25 vuotta
- Uusien passiiviverkon investointien osalta takaisinmaksuaika maksimissaan 15 vuotta
- Aktiiviverkon (laitteistot) investointien osalta takaisinmaksuaika maksimissaan 5 vuotta
- Varmistetaan korkea asiakaspysyvyys laadukkailla ja kilpailukykyisesti hinnoitelluilla tuotteilla ja palveluilla
- Yhtiön runkoverkon laajentaminen markkinaehtoisesti, hyödyntäen rahoituksessa mahdollisia julkisia tukia ja/tai yhteistyösopimuksia
- Olemassa olevan verkon asiakasmäärän kasvattaminen minimissään 30 tilaajaa vuosittain
- Olemassa olevan verkon asiakaspotentiaalin selvittäminen
- Tulorahoituksella katetaan verkon ylläpito ja kehittäminen sekä taloudelliset velvoitteet
- Infrarakentamisen yhteydessä toteutetaan myös tarvittava valokuituinfra

Liikevaihto, oman pääoman tuotto prosentti ja käyttökate prosentti ovat kasvussa edelliseen tilikauteen verrattuna. Lainojen maksusuunnitelmassa ei ollut muutoksia kohonneista korkokustannuksista huolimatta. Aktiiviverkon osalta ei ollut investointeja. Passiiviverkon investointeja toteutettiin Luoston Kantapäävaaran kaava-alueelle sekä eri kyliin koko kunnan alueella. Investoinnit on toteutettu yhteisrakentamisena niissä kohteissa missä se on ollut mahdollista. Jeesiöjoen siltatyömaan runkokaapeleiden uudelleensijoitus on valmistunut.

6.4. Tähtikunta Oy

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä niiden toteutuminen vuonna 2023:

- Yhtiö kykenee reagoimaan yritysten sijoittumistarpeisiin nopeasti ja joustavasti
- Investoinnit toteutetaan kannattavasti omistajan antamien ohjeiden mukaisesti
- Omaisuus on tehokkaassa käytössä, vuokrausaste on > 90 %
- Yhtiö kykenee hoitamaan lainavastuunsa myös pitkällä aikavälillä ja vahvistaa vakavaraisuuttaan, omavaraisuusaste paranee 2,5 %-yksikköä/vuosi
- Suunnitellaan ja käynnistetään kiinteistöjen salkutuksessa esille nousseet toimenpiteet
- Yhtiön omistamien kiinteistöjen arvoa säilyttävät investoinnit tehdään ajallaan (PTS-suunnitelma)
- Selvitetään kysyntä kovan rahan vuokra-asunto-kohteen toteuttamiseksi vuonna 2024

- Parannetaan näkyvyyttä markkinoilla

- Lentokentän kokonaisvaltainen kehittämissuunnitelma yhteistyössä Tähtikunta Oy:n, Sodankylän kunnan ja lentokentän eri toimijoiden kanssa

Vuonna 2023 rakennettiin kylmä varastohalli (200 m²) ja laajennettiin pesulahallia (280 m²). Vuokrausaste oli 91,2 % ja omavaraisuusaste on parantunut 2,4 %-yksikköä. Linja-autoasemarakennuksen ulkopuoliset viemärit uusittiin. Vaikutettu yhden kovan rahan asuntokohteen tuloon ennakkomarkkinoitiin Metsävainiolla. Nettisivut englanniksi, kuuden viikon jakso molemmissa kunnan led-tauluissa. Lentopaikan kokonaisvaltainen kehittämissuunnitelma on laadittu.

Muut kuntakonsernin yhtiöt ja yhteisöt:

Kunnalla on merkittävä määrä muitakin tytäryhtiöitä- ja yhteisöjä. *Tarkastuslautakunta kysyy tulisiko velkasaneerauksessa olevista yhtiöistä irrottautua myymällä niitä tai tekemällä muita mahdollisia ratkaisuja?* Kunnan omaisuudesta on merkittävä osuus osakkuusyhtiöissä (Ounastähti Kehittämiskuntayhtymä, Rovakaira Oy).

7. Tarkastuslautakunnan esitykset ja yhteenveto

Tarkastuslautakunta kysyy kuinka hyvin ja tarkasti on tarkastettu, että haetut avustukset on käytetty kuten on tarkoitettu?

Onko kunnassa panostettu tietosuojariskien hallintaan tarpeellisella tasolla nykyisten kasvaneiden riskien kehittyessä?

Mitä toimenpiteitä on tehty uusien työntekijöiden houkuttelemiseksi Sodankylän alueelle muuta kuin uusista työpaikoista tiedottamista?

Tilinpäätöksessä todetaan sivulla 19, että kunnan perustehtävä on edistää asukkaiden hyvinvointia. Tarkastuslautakunta kysyy, palveleeko suuri ylijäämä tavoitetta?

Sodankylässä yhden prosentin kunnallisveron tuotto on 1,9 milj. € Verotusta on siis mahdollista keventää reilusti ja näin parantaa kuntalaisten ostovoimaa ja lisätä kunnan vetovoimaa. Ylijäämä voitaisi käyttää kuntalaisten palvelujen parantamiseen eikä pelkästään rahastoida pankin rahastoihin.

Tarkastuslautakunta huomauttaa, että toimielinten tekemiä päätöksiä tulee noudattaa.

8. Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastaja on jättänyt tilikauden tilintarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen, jossa hän esittää tili- ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tilikaudelta 2023. Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan esitykseen.

Tarkastuslautakunta odottaa kunnanhallituksen vastauksilta korkeaa tasoa ja painottaa, että vastauksista tulee selvittää, mihin konkreettisiin toimiin on ryhdytty.

9. Allekirjoitukset

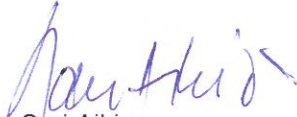
Sodankylän tarkastuslautakunta

Sodankylässä 4. kesäkuuta 2024



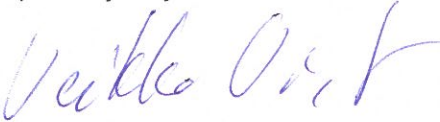
Satu Honkonen

puheenjohtaja



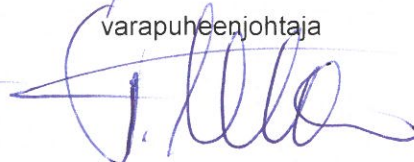
Sari Aikio

varapuheenjohtaja



Veikko Virtanen

jäsen



Tuure Neitola

jäsen



Annukka Jarva

jäsen